ভাৰতৰ উচ্চতম ন্যায়ালয়

মিনাৰ্ভা মিলছ্ লিমিটেড

বনাম

তেওঁলোকৰ শ্ৰমিকসকল।

(ন্যায়াধীশ মেহৰ চন্দ মহাজন, বি কে মুখেৰজিয়া আৰু জগন্নাধাদাস)

উদ্যোগিক বিবাদ আইন ১৯৪৭ ,ৰ ধাৰা ৭, ৮, ১০-নিৰ্দিষ্ট সময়ৰ বাবে গঠন কৰা ন্যায়াধিকৰণ-পূৰ্বৰ ন্যায়াধিকৰণে সম্পূৰ্ণৰূপে নিষ্পত্তি নকৰা গোচৰৰ শুনানিৰ বাবে নতুন ন্যায়াধিকৰণ গঠন-বৈধতা-ৰাজ্য চৰকাৰৰ ক্ষমতা।

১৯৪৭ চনৰ ঔদ্যোগিক বিবাদ আইনৰ ৭ নং ধাৰাত উপযুক্ত চৰকাৰৰ নিৰ্দিষ্ট সময়ৰ বাবে ঔদ্যোগিক ন্যায়াধিকৰণ গঠন কৰাৰ যথেষ্ট ক্ষমতা আছে আৰু সেই সময়সীমা শেষ হোৱাৰ লগে লগে নতুন ন্যায়াধিকৰণ গঠন কৰা , পূৰ্বৰ ন্যায়াধিকৰণৰ সকলো উল্লেখিত গোচৰ শুনানি আৰু নিষ্পত্তি কৰা যিবোৰ সেই ন্যায়াধিকৰণে নিষ্পত্তি কৰা নাছিল।

আপীল অধিকাৰক্ষেত্ৰ: দেৱানী আপীল নং. ১৪০ৰ পৰা ১৪৩ আৰু ১৫৬ আৰু ১৫৭/১৯৫৩ চনৰ ।

উচ্চতম ন্যায়ালয়ে ১৯৫৩ চনৰ ২৩ এপ্ৰিল তাৰিখে ভাৰতীয় শ্ৰমিক আপীল ন্যায়াধিকৰণ, মাদ্ৰাজৰ তৃতীয় বিচাৰপীঠে আপীল নং বম. ২৪৫/৫২ , ২৪৬/৫২, ২৪৭/৫২ আৰু ২৪৮/৫২ত ১৯৫২ চনৰ ১৯ ডিচেম্বৰত দিয়া ৰায়ৰ বিৰুদ্ধে ১৯৫৩ চনৰ ২৩ এপ্ৰিল তাৰিখৰ প্ৰদান কৰা বিশেষ ছুটীৰ দ্বাৰা দাখিল কৰা আবেদন ।

চি. কে. ডাফটাৰী, ছলিচিটৰ জেনেৰেল ফৰ ইণ্ডিয়া , (জে. বি.দাদাচানজী, তেওঁৰ লগত) ....সকলো আপীলকাৰীসকলৰ বাবে সকলো আপীলত।

এছ. মোহন কুমাৰমংগলম, ...দেৱানী আপীল নং ১৪০ৰ পৰা ১৪৩ লৈ প্ৰতিবাদীসকলৰ বাবে।

এইচ. জে. উমৰিগাৰ.... দেৱানী আপীল নং ১৫৬ আৰু ১৫৭ প্ৰতিবাদীসকলৰ বাবে।

৮ অক্টোবৰ,১৯৫৩:-ন্যায়ালয়ৰ ৰায়দান প্ৰদান কৰে ন্যায়াধীশ মহাজনে- ১৯৪৭ চনৰ ঔদ্যোগিক বিবাদ আইনৰ ৭ নং ধাৰাত প্ৰদান কৰা ক্ষমতাৰ অধীনত ১৯৫১ চনৰ ১৫ জুন তাৰিখে মহীশূৰ চৰকাৰে এক অধিসূচনাৰ জৰিয়তে এজন অধ্যক্ষ আৰু দুজন সদস্যৰে গঠিত এবছৰৰ বাবে ঔদ্যোগিক ন্যায়াধিকৰণ গঠন কৰে আইনখনৰ বিধান অনুসৰি ঔদ্যোগিক বিবাদৰ বিচাৰৰ বাবে । ইয়াৰ অধ্যক্ষ আৰু সদস্য হিচাপে তলত উল্লেখ কৰা ব্যক্তিসকলক নিযুক্তি দিয়া হৈছিল:-

অধ্যক্ষ : ৰাজধৰ্মপ্ৰসক্ত টি. ছিংগাৰাভেলু মুডালিয়াৰ।

সদস্য : জনব মহম্মদ শ্বেৰিফ আৰু শ্ৰী এছ ৰঙাৰামিয়া।

বাংগালুৰুৰ মিনাৰ্ভা মিলছ লিমিটেডৰ পৰিচালনা আৰু শ্ৰমিকসকলৰ মাজত দুটা বিবাদ আৰু মহীশূৰ স্পিনিং এণ্ড মেনুফেকচাৰিং কোম্পানী লিমিটেড , বাংগালুৰুৰ পৰিচালনা আৰু শ্ৰমিকৰ মাজত হোৱা আন দুটা বিবাদৰ বিচাৰৰ বাবে আইনখনৰ ধাৰা ১০ (১) (গ)ৰ অধীনত উক্ত ঔদ্যোগিক ন্যায়াধিকৰণলৈ প্ৰেৰণ কৰা হৈছিল। আন কেইবাটাও বিবাদো একেখন ন্যায়াধিকৰণলৈ বিচাৰৰ বাবে প্ৰেৰণ কৰা হৈছিল। ১৯৫২ চনৰ ১৫ জুন তাৰিখলৈকে যেতিয়া এবছৰৰ সময়সীমা শেষ হৈছিল, তেতিয়ালৈকে ন্যায়াধিকৰণে ইয়াৰ ওচৰলৈ অহা ২২টা বিবাদৰ ভিতৰত মাত্ৰ ৫টা বিবাদহে নিষ্পত্তি কৰিছিল। আমি যি চাৰিটা বিবাদৰ সৈতে জড়িত

ন্যায়াধিকৰণে সেই কেইটাত কেৱল বিষয় গঠন কৰিছিল আৰু কোনো প্ৰমাণ লিপিবদ্ধ কৰিবলৈ আগবাঢ়া নাছিল।

১৯৫২ চনৰ ২৭ জুনত চৰকাৰে আন এটা অধিসূচনাৰ যোগেদি এই বিবাদসমূহৰ বিচাৰৰ বাবে আন এখন ন্যায়াধিকৰণ গঠন কৰিছিল আৰু আইনখনৰ ধাৰা ১০ (১) (গ)ৰ অধীনত কাম কৰি প্ৰথম ন্যায়াধিকৰণে নিষ্পত্তি নকৰাকৈ ৰখা সকলো বিবাদ নতুনকৈ গঠন কৰা ন্যায়াধিকৰণলৈ প্ৰেৰণ কৰিছিল। এই জাননীখন ভালদৰে লিখা হোৱা নাছিল আৰু তলৰ আদালতসমূহত মন্তব্যৰ বিষয়বস্তু হৈ আহিছে আৰু আমাৰ আগতও সেই একেই হৈছে। সেইবোৰ এনে ধৰণৰ-

অধিসূচনা নং এল.এছ. ১০৭৫-এল. ডব্লিউ. ৬৮-৫১-২, তাৰিখ ১৫ জুন , ১৯৫১ ৰ জৰিয়তে ঔদ্যোগিক বিবাদ আইন , ১৯৪৭ৰ বিধান অনুসৰি ঔদ্যোগিক বিবাদৰ বিচাৰৰ বাবে এখন ঔদ্যোগিক ন্যায়াধিকৰণ এবছৰৰ বাবে গঠন কৰা হয়,

আৰু যিহেতু এবছৰৰ উক্ত সময়সীমাটোৰে ম্যাদ উকলি যোৱাৰ ফলত অধ্যক্ষ আৰু সদস্য দুজন উভয়ৰে পদ খালী হয়, তেওলোক হল-

অধ্যক্ষ : শ্ৰী টি. চিংগাৰভেলু মুদলিয়াৰ

সদস্য: জানাব মহম্মদ শ্বেৰিফ আৰু শ্ৰী এছ ৰঙাৰামিয়া।

এতিয়া সেয়েহে ঔদ্যোগিক বিবাদ আইন , ১৯৪৭ৰ ধাৰা ৭ আৰু ৮ৰ অধীনত ক্ষমতাৰ ব্যৱহাৰ কৰি মহীশূৰৰ মহাৰাজা এইচ. এইচ.য়ে ইয়াৰ দ্বাৰা মহীশূৰ ৰাজ্যত ঔদ্যোগিক বিবাদৰ বিচাৰৰ বাবে আইনখনৰ বিধান অনুসৰি এখন ঔদ্যোগিক ন্যায়াধিকৰণ গঠন কৰিবলৈ আৰু ইয়াৰ উপৰিও তলত উল্লেখ কৰা ব্যক্তিসকলক নিযুক্তি দিবলৈ সন্তুষ্ট হৈছে অধ্যক্ষ আৰু ইয়াৰ সদস্য হিচাপে :-

অধ্যক্ষ : শ্ৰী বি. আৰ. ৰামালিংগিয়া।

সদস্য: জানাব মহম্মদ শ্বেৰিফ।

শ্ৰী কে. শমৰাজা আয়েংগাৰ।

ঔদ্যোগিক বিবাদ আইন ১৯৪৭ৰ ধাৰা ১০ (১) (গ)ৰ অধীনত মহাৰাজা এইচ. এইচ.য়ে নিৰ্দেশ দিছে এই অধিসূচনাৰ অধীনত এতিয়া গঠিত ন্যায়াধিকৰণে ১৯৫১ চনৰ ১৫ জুন তাৰিখৰ অধিসূচনাৰ অধীনত গঠন কৰা পূৰ্বৰ ন্যায়াধিকৰণৰ সকলো উল্লেখিত শুনানি আৰু নিষ্পত্তি কৰিব, আৰু যিবোৰ ১৫ জুন, ১৯৫২ তাৰিখলৈকে নিষ্পত্তি নোহোৱাকৈয়ে আছে ।"

যেতিয়া দ্বিতীয় ন্যায়াধিকৰণে শুনানি গ্ৰহণ কৰিবলৈ আগবাঢ়িল , চাৰিটা বিবাদ যিকেইটা এই আপীলবোৰৰ বিষয়বস্তু আছিল, নিয়োগকৰ্তাসকলে বিবাদসমূহৰ শুনানি আৰু নিষ্পত্তিত ন্যায়াধিকৰণৰ অধিকাৰ সম্পৰ্কে কেইবাটাও প্ৰাৰম্ভিক আপত্তি উত্থাপন কৰিছিল , মূল বিতৰ্কসমূহ হ 'ল, (১) যে প্ৰথম ন্যায়াধিকৰণৰ নিৰ্দ্ধাৰিত এবছৰীয়া কাৰ্য্যকালৰ সময়সীমা অকৰ্তৃত্বশীল আৰু অবৈধ আছিল আৰু সেয়েহে সেই সময়সীমা শেষ হোৱাৰ পিছতো প্ৰথম ন্যায়াধিকৰণৰ কাৰ্যকৰি হৈ আছিল; (২) যে চৰকাৰে প্ৰথম ন্যায়াধিকৰণলৈ প্ৰেৰণ কৰা বিবাদসমূহ ইয়াৰ পৰা প্ৰত্যাহাৰ কৰিব নোৱাৰে , যেতিয়ালৈকে প্ৰথম ন্যায়াধিকৰণৰ সদস্যসকলে নিজৰ কৰ্তব্য পালনৰ বাবে উপলব্ধ আছিল আৰু এই গোচৰৰ তথ্যৰ ক্ষেত্ৰত ধাৰা ৮ৰ কোনো প্ৰযোজ্য নাছিল ; আৰু (৩) এই বিবাদসমূহৰ বিচাৰ নতুনকৈ গঠন কৰা ন্যায়াধিকৰণে , যদিও ইয়াৰ বিচাৰৰ অধিকাৰ আছে, প্ৰথম ন্যায়াধিকৰণে যি পৰ্যায়ত এৰি থৈ গৈছিল, তাৰ পৰাই আৰম্ভ কৰিব নোৱাৰিব আৰু নতুনকৈ আৰম্ভ কৰিব লাগিব।

কৰ্মচাৰীসকলে এই প্ৰস্তাৱসমূহৰ বিৰোধ কৰি কৈছিল যে যে চৰকাৰে ধাৰা ৭ৰ অধীনত এটা বা ততোধিক ঔদ্যোগিক ন্যায়াধিকৰণ গঠন কৰিবলৈ যোগ্য আছিল আৰু এই ন্যায়াধিকৰণসমূহে সীমিত সময়ৰ বাবে কাম কৰিব লাগে বুলি নিৰ্ধাৰণ কৰিবলৈ সামৰ্থ আছিল; যে ১৯৫২ চনৰ ২৭ জুন তাৰিখৰ অধিসূচনাখন আইনখনৰ ৭ আৰু ৮ নং দুয়োটা ধাৰাতে বৈধ আছিল আৰু দ্বিতীয় ন্যায়াধিকৰণখন সঠিকভাৱে গঠন কৰা হৈছিল আৰু আইনখনৰ ধাৰা ১০(১)(গ)ৰ অধীনত ইয়াৰ ওচৰলৈ প্ৰেৰণ কৰা বিবাদসমূহৰ ওপৰত ইয়াৰ অধিকাৰ আছিল আৰু আইন অনুসৰি নতুনকৈ বিচাৰ প্ৰক্ৰিয়া আৰাম্ভ কৰাৰ প্ৰয়োজন নাছিল।

দ্বিতীয় ন্যায়াধিকৰণে নিয়োগকৰ্তাসকলে উত্থাপন কৰা প্ৰাৰম্ভিক আপত্তি নাকচ কৰি এই সিদ্ধান্তত উপনীত হয় যে চৰকাৰ সীমিত সময়ৰ বাবে প্ৰথম ন্যায়াধিকৰণ গঠন কৰিবলৈ যোগ্য , দ্বিতীয় ন্যায়াধিকৰণ সঠিকভাৱে গঠন কৰা হৈছে আৰু উল্লেখ কৰা উল্লেখসমূহ সঠিক আছিল আৰু প্ৰথম ন্যায়াধিকৰণে যি পৰ্যায়ত এৰি থৈ গৈছিল তাৰ পৰাই আগবাঢ়িব পৰা গৈছিল। এই আদেশৰ বিৰুদ্ধে নিয়োগকৰ্তাসকলে শ্ৰম আপীল ন্যায়াধিকৰণত আপীল নং ২৪৫ৰ পৰা ২৪৮ / ১৯০২ দাখিল কৰিছিল। ভাৰতীয় সংবিধানৰ ২২৬ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত উচ্চ ন্যায়ালয়ত লেখ আবেদন, চি. পি. নং ৭৯ আৰু ৮০ / ১৯৫২-৫৩ দাখিল কৰে দ্বিতীয় ন্যায়াধিকৰণক চাৰিটা বিবাদৰ বিচাৰ প্ৰক্ৰিয়া আগবঢ়োৱাত নিষেধ নিষেধাজ্ঞা জাৰি কৰাৰ বাবে । আপীলৰ লগতে লেখ আবেদনতো সিদ্ধান্তৰ বাবে উত্থাপিত হোৱা পইণ্টসমূহ যথেষ্ট পৰিমাণে একে আছিল। এনে পৰিস্থিতিত উচ্চ ন্যায়ালয়ে শ্ৰম আপীল ন্যায়াধিকৰণে আপীলসমূহৰ শুনানি গ্ৰহণ নকৰালৈকে লেখ আবেদনৰ শুনানি পিছুৱাই দিয়ে।

শ্ৰম আপীল ন্যায়াধিকৰণে ১৯৫২ চনৰ ১৯ ডিচেম্বৰৰ নিজৰ আদেশৰ দ্বাৰা সকলো আবেদন খাৰিজ কৰিলে আৰু তাৰ পিছত মহীশূৰ উচ্চ ন্যায়ালয়ে ১৯৫৩ চনৰ ২৫ মাৰ্চ তাৰিখে দিয়া আদেশৰ জৰিয়তে লেখ আবেদন খাৰিজ কৰে। ই অৱশ্যে নিয়োগকৰ্তাসকলক এই আদালতত আবেদন কৰিবলৈ অনুমতিৰ প্ৰমাণ পত্ৰ প্ৰদান কৰিছিল।

নিয়োগকৰ্তাসকলে ইয়াৰ সন্মুখত থকা আবেদনসমূহত গৃহীত হোৱা শ্ৰমিক আপীল ন্যায়াধিকৰণৰ আদেশৰ বিৰুদ্ধে আপীল কৰিবলৈ বিশেষ অনুমতিৰ বাবে আবেদন দাখিল কৰে , আৰু এই আদালতে ১৯৫৩ চনৰ ২৩ এপ্ৰিলৰ আদেশৰ জৰিয়তে আপীল কৰিবলৈ বিশেষ অনুমতি প্ৰদান কৰে। ফলত এতিয়া আমাৰ সন্মুখত লেবাৰ আপীল ন্যায়াধিকৰণৰ গোচৰ চি. এ. নং ১৪০ ১৪৩/ ১৯৫৩ চনৰ আৰু সংবিধানৰ ২২৬ নং অনুচ্ছেদৰ অধীনত নিয়োগকৰ্তাসকলৰ আবেদন নাকচ কৰা উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ আদেশৰ পৰা আমাৰ সন্মুখত অহা চি.এ. নং ১৫৬ আৰু ১৫৭/ ১৯৫৩ দুটা আপীল।

যিহেতু এই সকলোবোৰ আপীলে আইনৰ এটা সাধাৰণ প্ৰশ্ন উত্থাপন কৰে , সেয়েহে ইয়াক এটা ৰায়দানৰ দ্বাৰা সুবিধাজনকভাৱে নিষ্পত্তি কৰিব পাৰি।

নিয়োগকৰ্তাসকলৰ হৈ হাজিৰ হোৱা মিষ্টাৰ ডাফটাৰীয়ে কৈছিল যে নিয়োগকৰ্তা আৰু কৰ্মচাৰীসকলৰ মাজত থকা চাৰিটা বিবাদ , যি কেইটাক ১৯৫১ চনৰ ১৫ জুন তাৰিখৰ অধিসূচনাৰ দ্বাৰা গঠিত ঔদ্যোগিক ন্যায়াধিকৰণলৈ প্ৰেৰণ কৰা হৈছিল সেইকেইটা তেতিয়াও বিচাৰাধীন আছিল আৰু সেই ন্যায়াধিকৰণেহে সেইবিলাকৰ ওপৰত বিচাৰ কৰিব পাৰিছিল আৰু নিজৰ ৰায় দিব পাৰিছিল আৰু ১৯৫২ চনৰ ২৭ জুন তাৰিখৰ অধিসূচনাৰ দ্বাৰা গঠিত দ্বিতীয়খন ন্যায়াধিকৰণৰ প্ৰেৰণ কৰা গোচৰসমূহ গ্ৰহণ কৰাৰ বা সেইবোৰ সম্পৰ্কীয় কোনো ৰায় দিয়াৰ

কোনো অধিকাৰ নাছিল। ইয়াৰ মতে ঔদ্যোগিক বিবাদ আইনৰ অধীনত সীমিত সময়ৰ বাবে ন্যায়াধিকৰণ নিযুক্তি দিয়াৰ কোনো ক্ষমতা চৰকাৰৰ নাই , আৰু ইয়াৰ ক্ষমতা কেৱল ন্যায়াধিকৰণ গঠন কৰা আৰু কিছুমান বিবাদ ইয়াৰ ওচৰলৈ প্ৰেৰণ কৰা।

কোৱা হৈছে যে আইনখনৰ বিধানসমূহত এইটো অন্তৰ্নিহিত হৈ আছে যে এবাৰ নিযুক্তি পোৱা ন্যায়াধিকৰণে ইয়াৰ ওচৰলৈ প্ৰেৰণ কৰা গোচৰসমূহ শেষ কৰা অৰ্থাৎ ৰায় দিয়াৰ পিছতহে অক্ষম হৈ পৰে। আৰু আহ্বান জনোৱা হৈছিল যে আইনখনৰ ১০ নং ধাৰা অনুসৰি চৰকাৰে ন্যায়াধিকৰণক গোচৰ গতাই দিয়াৰ পিছত তেনে ন্যায়াধিকৰণৰ পৰা প্ৰত্যাহাৰ কৰি আন এখন ন্যায়াধিকৰণক গতাই দিয়াৰ কোনো অধিকাৰ নাই। প্ৰথম ন্যায়াধিকৰণৰ সদস্যসকলক সেই উল্লেখসমূহ শুনিবলৈ আৰু তেওঁলোকৰ ৰায় দিবলৈ নিৰ্দেশ দিব লাগে বুলি পৰামৰ্শ দিয়া হৈছিল। আমাৰ মতে এই বিতৰ্কসমূহৰ কোনোটোৱেই আইনখনৰ বিধানসমূহৰ ওপৰত টিকি থাকিব নোৱাৰে। আইনখনৰ ৭ নং ধাৰাত তলত দিয়া ধৰণে উল্লেখ আছে :

''এই আইনৰ বিধান অনুসৰি ঔদ্যোগিক বিবাদ বিচাৰৰ বাবে উপযুক্ত চৰকাৰে এখন বা তাতোধিক ঔদ্যোগিক ন্যায়াধিকৰণ গঠন কৰিব পাৰে।

(২) এখন ন্যায়াধিকৰণত এনে সংখ্যক স্বতন্ত্ৰ সদস্যৰে গঠিত হ 'ব যিটো উপযুক্ত চৰকাৰে নিযুক্তি দিয়াৰ উপযুক্ত বুলি ভাবে , আৰু য 'ত ন্যায়াধিকৰণত দুজন বা তাতকৈ অধিক সদস্য থাকে , তেনে ক্ষেত্ৰত তেওঁলোকৰ এজনক ইয়াৰ অধ্যক্ষ হিচাপে নিযুক্তি দিয়া হ'ব.. .... ".

ধাৰা ৮ত উল্লেখ আছে যে যদি কোনো কাৰণত যিকোনো আদালত বা ন্যায়াধিকৰণৰ অধ্যক্ষ বা সদস্য পদ খালী হয়, উপযুক্ত চৰকাৰে অধ্যক্ষৰ ক্ষেত্ৰত,

আৰু আন কোনো সদস্যৰ ক্ষেত্ৰত , খালী পদ পূৰণ কৰিবলৈ , ধাৰা ৬ বা ধাৰা ৭ৰ বিধান অনুসৰি, আন এজন স্বতন্ত্ৰ ব্যক্তিক নিযুক্তি দিব পাৰে , আৰু এনেদৰে পুনৰ গঠন কৰা আদালত বা ন্যায়াধিকৰণৰ আগত কাৰ্য্যবিধি অব্যাহত ৰাখিব পাৰি। ধাৰা ৭ য়ে চৰকাৰৰ ক্ষমতাক কোনো প্ৰকাৰে বাধা বা সীমিত কৰা নাই আৰু সীমিত সময়ৰ বাবে বা সীমিত সংখ্যক বিবাদৰ মিমাংসা কৰিবৰ বাবে ন্যায়াধিকৰণ গঠন কৰিব নোৱাৰি বুলি উল্লেখ কৰা হোৱা নাই। ঔদ্যোগিক ন্যায়াধিকৰণ যি প্ৰকৃতি আৰু উদ্দেশ্যৰ বাবে গঠন কৰা হয় , তাৰ পৰাই এইটো যথেষ্ট স্পষ্ট যে এনে ন্যায়াধিকৰণ স্থায়ীভাৱে গঠন কৰিব নালাগে। কিছুমান ঔদ্যোগিক বিবাদৰ সৃষ্টি হ'লেহে এনে ন্যায়াধিকৰণ গঠন কৰা হয় আৰু সাধাৰণতে এনে ন্যায়াধিকৰণসমূহে তেতিয়ালৈকে কাম কৰে যেতিয়ালৈকে ইয়াক অৰ্পণ কৰা বিবাদসমূহৰ নিষ্পত্তি নহয়। কিন্তু এই পৰিস্থিতিৰ পৰা অনুমান কৰিব নোৱাৰি যে এই ন্যায়াধিকৰণসমূহৰ কাৰ্য্যকালৰ সময়সীমা নিৰ্ধাৰণ কৰাটো চৰকাৰৰ বাবে মুকলি নহয় যাতে এই ন্যায়াধিকৰণসমূহে ক্ষিপ্ৰতাৰে কাম কৰে আৰু বিলম্বিতভাৱে কাম কৰি নিজৰ অস্তিত্ব দীঘলীয়া নকৰে। মিষ্টাৰ ডাফটাৰীয়ে অৱশ্যে সেই কথাৰ দাবী কৰিছিল যে যদিও ধাৰা ৭ৰ ভাষা যথেষ্ট বহল আছিল যাতে ইয়াৰ বাক্যাংশৰ ভিতৰত চৰকাৰে উপযুক্ত বুলি ভবা যিকোনো সময়ৰ বাবে ন্যায়াধিকৰণ গঠন কৰাৰ ক্ষমতা অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব পাৰে , এই বহল ভাষা আইনখনৰ অন্যান্য বিধানসমূহৰ দ্বাৰা সীমিত আছিল। তেওঁ ৪ নং ধাৰাত থকা বিধানৰ উল্লেখ কৰে যিয়ে আপোচকাৰী বিষয়াৰ সৈতে জড়িত। ধাৰা ৪ৰ উপ-ধাৰা (২)ত উল্লেখ আছে যে এজন আপোচকাৰী বিষয়া নিযুক্তি দিব পাৰি নিৰ্দিষ্ট এলেকা বা নিৰ্দিষ্ট উদ্যোগৰ বাবে এটা নিৰ্দিষ্ট অঞ্চলত বা এটা বা ততোধিক নিৰ্দিষ্ট উদ্যোগৰ বাবে আৰু সীমিত সময়ৰ বাবে। এইটো স্পষ্ট যে আপোচকাৰী বিষয়াৰ কৰ্তব্যৰ স্বৰূপটো বেলেগ ধৰণৰ হোৱাৰ বাবে , এই ব্যৱস্থা কৰা হৈছে যে তেওঁলোকক হয় স্থায়ীভাৱে বা সীমিত সময়ৰ বাবে নিযুক্তি দিয়া হ 'ব

পাৰে। এই বিধানসমূহৰ পৰা ঔদ্যোগিক ন্যায়াধিকৰণৰ সন্দৰ্ভত একে বা বেলেগ উদ্দেশ্য অনুমান কৰাটো কঠিন। তেওঁলোকক কোনো বিশেষ বিবাদৰ বাবে তদৰ্থভাবে নিযুক্তি দিয়া হ 'ব পাৰে। এই কাৰণেই ন্যায়াধিকৰণ গঠনৰ সন্দৰ্ভত চৰকাৰৰ ক্ষমতাৰ ওপৰত কোনো বাধা আৰোপ কৰা হোৱা নাছিল , আৰু চৰকাৰক অতি ব্যাপক বিবেচনাৰ অধিকাৰ দিয়া হৈছিল আৰু ই তেওঁলোকক যিকোনো সীমিত সময়ৰ বাবে বা কোনো বিশেষ গোচৰ বা গোচৰৰ বাবে আৰু কোনো বিশেষ অঞ্চল বা কোনো বিশেষ গোচৰৰ পৰিস্থিতিয়ে দাবী কৰা ধৰণে নিজৰ মতে নিযুক্তি দিব পাৰিছিল । তাৰ পিছত এই আইনখনৰ ধাৰা নং ১৫ৰ পৰা ২০ উল্লেখ কৰা হ'ল যে এবাৰ ন্যায়াধিকৰণলৈ প্ৰেৰণ কৰিলে সেই ন্যায়াধিকৰণে বিচাৰৰ সিদ্ধান্ত ল 'ব লাগিব আৰু কেৱল সেই ন্যায়াধিকৰণেহে ৰায়দান দিব লাগিব, আৰু ন্যায়াধিকৰণৰ কাৰ্যকাল বিচাৰৰ বাবে বিবাদৰ প্ৰেৰণ কৰা তাৰিখ আৰু ৰায়দানৰ তাৰিখৰ মাজত কমাই দিব নোৱাৰি। ১৫ নং ধাৰাত উল্লেখ আছে যে য 'ত এটা ঔদ্যোগিক বিবাদৰ বিচাৰৰ বাবে ন্যায়াধিকৰণলৈ প্ৰেৰণ কৰা হয় , ইয়াৰ কাৰ্য্যবিধি ক্ষিপ্ৰতাৰে অনুষ্ঠিত কৰিব লাগিব আৰু ইয়াৰ সমাপ্তিৰ লগে লগে ইয়াৰ ৰায়দান উপযুক্ত চৰকাৰৰ ওচৰত দাখিল কৰিব লাগিব। আমি সেইটো চাবলৈ অক্ষম যে ডাফটাৰী ডাঙৰীয়াৰ বিতৰ্কক সমৰ্থন কৰা ধাৰাটোৰ বিধানৰ পৰা যিকোনো অনুমান কৰিব পাৰি। এইটো এটা বিধান যিয়ে ন্যায়াধিকৰণক ক্ষিপ্ৰতাৰে কাম কৰিবলৈ আৰু যিমান পাৰি সোনকালে নিজৰ ৰায়দান দিবলৈ নিৰ্দেশ দিয়ে। ধাৰা ২০(৩) এই চৰ্তসমূহত আছে :-

"ন্যায়াধিকৰণৰত কাৰ্য্যবিধি চলা বুলি গণ্য কৰা হ 'ব তেতিয়াৰ পৰা যি তাৰিখত গোচৰটো বিচাৰৰ বাবে প্ৰেৰণ কৰা হয় আৰু এনে কাৰ্য্যবিধিসমূহ ধাৰা ১৭-এৰ অধীনত ৰায়দান বলবৎ হোৱাৰ তাৰিখত সমাপ্ত হোৱা বুলি গণ্য কৰা হ'ব।"

এই ধাৰাত কাৰ্য্যবিধি সমাপ্ত আৰু আৰম্ভ হোৱাৰ তাৰিখ নিৰ্ধাৰণ কৰা হৈছে। ইয়াৰ দ্বাৰা কোনো ধৰণে চৰকাৰে সীমিত সময়ৰ বাবে ন্যায়াধিকৰণ নিযুক্তি দিয়াৰ ক্ষমতা কৰ্তন কৰা দেখা নাযায়। ৩৩ নং ধাৰাত উল্লেখ কৰা বিধানসমূহৰ কথা উল্লেখ কৰা হৈছিল , যিবোৰ বিচাৰৰ কাৰ্য্যবিধি চলি থকাৰ সময়ত সেৱাৰ চৰ্তৰ সৈতে জড়িত। ইয়াত উল্লেখ কৰা হৈছে যে বিচাৰ চলি থকা অৱস্থাত শ্ৰমিকসকলৰ সেৱাৰ চৰ্তত কোনো পৰিৱৰ্তন নহ ’ব। আমাৰ মতে শ্ৰমিক আপীল ন্যায়াধিকৰণ আৰু উচ্চ ন্যায়ালয়ে এই বিধানসমূহৰ পৰা সেইটো ৰায় দিব নোৱাৰি বুলি কোৱাটো সঠিক আছিল যে এই বিধানসমূহৰ পৰা এইটো ধৰিব নোৱাৰি যে ৭ নং ধাৰাত অন্তৰ্নিহিতভাৱে কোৱা হৈছে যে চৰকাৰে ন্যায়াধিকৰণলৈ প্ৰেৰণ কৰা বিবাদ প্ৰত্যাহাৰ কৰিব নোৱাৰে বা সীমিত সময়ৰ বাবে ন্যায়াধিকৰণ নিযুক্তি দিব নোৱাৰে। আমাৰ মতে , ধাৰা ৭ৰ বিধান অনুসৰি উপযুক্ত চৰকাৰৰ সীমিত সময়ৰ বাবে ন্যায়াধিকৰণ গঠন কৰাৰ যথেষ্ট ক্ষমতা আছে , ইয়াৰ উদ্দেশ্য হৈছে যে সেই সময়সীমা শেষ হ’লে ইয়াৰ কাৰ্যকাল স্বয়ংক্ৰিয়ভাৱে শেষ হৈ যাব।

সেয়েহে ডাফটাৰী ডাঙৰীয়াৰ যুক্তি এই যে এবছৰৰ বাবে প্ৰথম ন্যায়াধিকৰণ নিযুক্তি দিয়া অধিসূচনাখন অবৈধ আছিল আৰু প্ৰথম ন্যায়াধিকৰণে কোনো ভিত্তি নোহোৱাকৈ অস্তিত্ব বজাই ৰাখিছে। তেওঁৰ আৰু পুনৰ দৰ্শোৱা যুক্তি যে চৰকাৰে প্ৰথম ন্যায়াধিকৰণলৈ প্ৰেৰণ কৰা বিবাদটো যেতিয়ালৈকে প্ৰথম ন্যায়াধিকৰণৰ সদস্যসকল উপলব্ধ আছিল তেতিয়ালৈকে প্ৰত্যাহাৰ কৰিব নোৱাৰিলে আৰু দ্বিতীয় ন্যায়াধিকৰণক গতাই দিব নোৱাৰি, ইয়াক সমৰ্থন কৰিব নোৱাৰি।

তাৰ পিছত মিষ্টাৰ ডাফটাৰীয়ে দাবী কৰিছিল যে যিকোনো ক্ষেত্ৰতে ১৯৫২ চনৰ ২৭ জুনত জাৰি কৰা অধিসূচনাখন ত্ৰুটিপূৰ্ণ আৰু অবৈধ আছিল আৰু ইয়াৰ জৰিয়তে দ্বিতীয় ন্যায়াধিকৰণ সঠিকভাৱে গঠন কৰা হোৱা নাছিল।

অধিসূচনাৰ শব্দৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হৈছিল য’ত কোৱা হৈছিল যে এবছৰৰ ম্যাদ উকলি যোৱাৰ লগে লগে অধ্যক্ষ আৰু সদস্য দুজন উভয়ৰে কাৰ্যালয় খালী হৈছে আৰু যে ধাৰা ৭ আৰু ৮ৰ দ্বাৰা প্ৰদান কৰা ক্ষমতা প্ৰয়োগ কৰি মহীশূৰ মহাৰাজা এইচ.এইচ. য়ে আইনখনৰ বিধান অনুসৰি মহীশূৰ ৰাজ্যত ঔদ্যোগিক বিবাদৰ বিচাৰৰ বাবে এখন ঔদ্যোগিক ন্যায়াধিকৰণ গঠন কৰিব আৰু তলত উল্লেখ কৰা ব্যক্তিসকলক অধ্যক্ষ আৰু সদস্য হিচাপে নিযুক্তি দিব । এইটো সঁচা যে এই জাননীখন ভালদৰে লিখা হোৱা নাই। যেতিয়া সময় পাৰহৈ যোৱাৰ ফলত প্ৰথম ন্যায়াধিকৰণৰ জীৱন স্বয়ংক্ৰিয়ভাৱে শেষ হৈ গ ’ল, তেতিয়া কাৰ্যালয়টোত খালী পদৰ কোনো প্ৰশ্নই প্ৰকৃততে উত্থাপন হোৱা নাছিল আৰু ই ধাৰা ৮ৰ উপ-দফা (২)ৰ অন্তৰ্গত গোচৰ নাছিল কিন্তু যি পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি হ ’ল সেয়া ধাৰা 7 ৰ পৰিসৰৰ ভিতৰত পৰিছিল। মূলতঃ অধিসূচনাখন ধাৰা ৭ৰ অধীনত কৰা বুলি ধৰিব লাগিব আৰু স্পষ্ট ভাষাত কোৱা হৈছে যে আইনখনৰ বিধান অনুসৰি মহীশূৰ ৰাজ্যত ঔদ্যোগিক বিবাদৰ বিচাৰৰ বাবে চৰকাৰে এখন ঔদ্যোগিক ন্যায়াধিকৰণ গঠন কৰি ছে। ধাৰা ৮ আৰু অধিসূচনাত খালী পদৰ উল্লেখ অপ্ৰাসংগিক প্ৰকৃতিৰ আৰু ই অধিসূচনাৰ বাবে দায়বদ্ধসকলৰ বিভ্ৰান্তিকৰ চিন্তাৰ ফলহে। অধিসূচনাৰ শেষৰ অনুচ্ছেদটোৱে বিষয়টো কোনো সন্দেহ নথকাকৈ স্পষ্ট কৰি দিছে। ইয়াত কোৱা হৈছে যে ঔদ্যোগিক বিবাদ আইন , ধাৰা ১০ (১) (গ)ৰ অধীনত মহাৰাজ এইচ এইচ. য়ে নিৰ্দেশ দিছে যে এই অধিসূচনাৰ অধীনত এতিয়া গঠিত ন্যায়াধিকৰণে জাননীৰ অধীনত পূৰ্ব তে ১৫ জুন, ১৯৫১, তাৰিখে গঠন কৰা ন্যায়াধিকৰণে লোৱা সকলো গোচৰৰ শুনানি লব আৰু নিষ্পত্তি কৰিব আৰু যিবোৰ ১৯৫২ চনৰ ১৫ জুন তাৰিখ লৈকে নিষ্পত্তি নোহোৱাকৈয়ে আছে। এই অধিসূচনাত কোৱা হোৱা নাই যে এই নতুন ন্যায়াধিকৰণে বিবাদৰ শুনানি নতুন কৈ লব নোৱাৰে । যদি নিয়োগকৰ্তাসকলৰ ওপৰত কোনো ধৰণৰ পক্ষপাতিত্বৰ কৰা হয়, তেন্তে

নতুনকৈ গঠন কৰা ন্যায়াধিকৰণৰ বাবে প্ৰথম পৰ্যায়ৰ পৰাই বিবাদৰ শুনানি আৰম্ভ কৰিব পাৰিব কিন্তু যিহেতু স্পষ্ট যে এই বিবাদসমূহ যেতিয়া প্ৰথম ন্যায়াধিকৰণৰ সন্মুখত বিচাৰাধীন হৈ আছিল , তেতিয়া ইয়া ত কেৱল বিষয়সমূহহে তৈয়াৰ কৰা হৈছিল, আৰু যদি কোনো পক্ষৰ সেই বিষয়সমূহৰ ওপৰত কোনো আপত্তি থাকে , তেন্তে সেই বিষয়সমূহৰ পুনৰ তৈয়াৰ কৰা বাটটো নতুনকৈ গঠন কৰা ন্যায়াধিকৰণৰ বাবে মুকলি থাকিব। কথাটো ডাফটাৰী ডাঙৰীয়াই বিশেষ গুৰুত্ব দিয়া নাছিল আৰু সঁচাকৈয়ে ই শৈক্ষিক আগ্ৰহৰ বিষয়।

ওপৰত উল্লেখ কৰা কাৰণবোৰৰ বাবে আমাৰ মতে এই আবেদনসমূহৰ কোনো এটাতে কোনো জোৰ নাই। সেই অনুসৰি গোটেই কেইটাকে বৰ্খাস্ত কৰা হয়। কিন্তু গোচৰৰ পৰিস্থিতিৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি আমি খৰচৰ ক্ষেত্ৰত কোনো আদেশ নিদিওঁ।

আবেদন খাৰিজ কৰা হল।

সকলো আপীলত আপীলকাৰীৰ হৈ......................ৰত্নপাৰখী অনন্ত গোবিন্দ।

সকলো আবেদনতে প্ৰতিপক্ষসকলৰ হৈ................এছ সুব্ৰমণিয়ান।

অনুবাদক-

প্ৰণৱ জ্যোতি বৰা

জ্যেষ্ঠ অনুবাদক

গুৱাহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়